duotinas XIV-XVI a. Tai buvę keliaaukščiai ilgi pastatai galais į dab. K. Giedrio gatvę. Mūrui panaudoti akmenys ir plytos, kai kurių rūsių asla grįsta lauko akmenimis.

Vytautas Ušinskas

VILNIAUS MIESTO GYNYBINĖS SIENOS TYRINĖJIMAI

1982 m. PKI tyrinėjo Jacenevičiaus gatvėj namą Nr. 10. Tyrinėjimų metu namo rūsyje ir kiemelyje buvo surasta XIX a. nugriautos Vilniaus miesto gynybinės sienos 1,53-1,8 m aukščio apatinės dalies liekanų. Išlikusios dalies viršuje sienos storis 1,6-1,85 m. Siena sumūryta iš rausvų plytų ir akmenų. Sienos pamatai 4,7-4,8 m gylyje nuo namo kiemelio paviršiaus įleisti į įžemį - šviesų smulkų smėlį. Įdomu tai, kad XIX a. antrojoje pusėje pastatyto namo pamatai įleisti į supiltinį gruntą, o gynybinės sienos vietoje sumūryti tiesiog ant jos. Supiltiniam gruntui nusėdus, pastato pagrindinės sienos "pakibo" ant gynybinės sienos likučių ir, neatlaikiusios krūvio, suskilo. Panašiai suskilusios ir visų kitų Jacenevičiaus gatvės pastatų pagrindinės sienos tarp Aušros vartų ir Lazdynų Pelėdos gatvės. Matyt, kad ir šių pastatų pamatai remiasi į gynybinės sienos liekanas. Taigi galbūt visoje teritorijoje nuo Aušros vartų iki Lazdynų Pelėdos gatvės po žeme iki šiol yra išlikusi apatinė miesto gynybinės sienos dalis ir ją galima būtų lokalizuoti, kaip ir prie namo Nr. 10, apie 6-7 m į Š nuo dab. Jacenevičiaus gatvės.

Tais pačiais metais PKI atliko žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus Šv. Dvasios vienuolyno teritorijoje, kurių metu 3 perkasos buvo iškastos ir prie buvusios miesto gynybinės sienos (išlikusios kaip vienuolyno aptvarinė siena). Gynybinė siena

šioje vietoje, kaip ir Jacenevičiaus gatvėje, sumūryta iš akmenų, plytų ir plytų laužo. Kultūrinis sluoksnis Birštono gatvėje didžia dalimi sudarytas XIX-XX a. Didelį susidomėjimą kelia perkasoje Nr. 3 atkastas užmūrytas 2,8 m aukščio ir 2,5 m pločio praėjimas į buvusį karmelitų vienuolyną. Prisiminus begalinius konfliktus tarp miesto magistrato ir karmelitų bei kitų feodalinių jurisdikų, darosi aišku, kad vienuolynui, esančiam prie pat magistrato kontroliuojamų miesto vartų, prireikė dar ir savų vartelių. Kita vertus, miesto ir feodalų konfliktai galėjo būti viena iš svarbesnių priežasčių, dėl kurių miestas XVI a. pradžioje buvo priverstas statyti gynybinę sieną. Neveltui Vilniaus miestiečiai skundėsi Žygimantui Senajam, kad būtent ponai ir bajorai nepadeda statyti sienos.